

Віхрова О. В.
кандидат пед. наук, доцент,
Криворізький технічний університет
Корченко Т. А.
викладач
Політехнічний коледж Криворізького технічного університету

ГАРМОНІЯ ІНТЕЛЕКТУ ТА ЕМОЦІЙ ЯК ФАКТОР ПРОФЕСІЙНОГО УСПІХУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

У статті розглядається питання гармонії інтелекту та емоцій як фактору професійного успіху майбутнього педагога. Наведені аргументи існування тісного взаємозв'язку між інтелектом та емоціями з психологічної та педагогічної точки зору.

Ключові слова: інтелект, емоції, «емоційна вага», педагогічні здібності.

В статье рассматривается вопрос гармонии интеллекта и эмоций как фактора профессионального успеха будущего педагога. Приведены аргументы существования тесной взаимосвязи между интеллектом и эмоциями с психологической и педагогической точки зрения.

Ключевые слова: интеллект, эмоции, «эмоциональная вес», педагогические способности.

The question of harmony of intellect and emotions is examined in the article as a factor of a professional success of a future teacher. The arguments of existence of close intercommunication between an intellect and emotions are resulted from the psychological and pedagogical point of view.

Keywords: intelligence, emotions, emotional weight, pedagogical skills.

Те, наскільки буде повноцінним психічний і особистісний розвиток школярів, розвиток їх мотивів і потреб, інтересів і схильностей, самостійного творчого мислення, їх самопізнання, соціальної активності й моральної вихованості, багато в чому залежить від учителя як особистості і як професіонала. Саме тому проблема формування майбутнього вчителя у ВНЗ як особистості та педагога-професіонала, що володіє розумовими здібностями, перцептивними, організаційними, вольовими та професійними якостями, емоційною стабільністю і т. ін. є дуже актуальною та важливою на сьогоднішній день.

Гармонія всіх особистісних та професійних якостей вчителя досягається не на основі рівномірного й пропорційного розвитку всіх їх якостей, а насамперед за рахунок максимального розвитку тих, які створюють переважну спрямованість його особистості, що надає зміст усього життя й діяльності педагога.

Одна з головних задач ВНЗ – навчити майбутніх педагогів гармонійно поєднувати *інтелект* та свої *емоції*, оскільки багаторічні дослідження науковців підтвердили, що професійний успіх педагога залежить не тільки від рівня розумових здібностей, а й від здатності його розуму до самопізнання і емоційної саморегуляції, вміння виражати свої почуття, розуміти і тонко реагувати на стан інших людей.

Взагалі у сучасній психології *інтелект* розглядається як сукупність всіх пізнавальних функцій людини (відчуття, сприймання і т. ін.), у більш вузькому розумінні – як мислення. Під *емоціями* розуміють переживання людиною свого ставлення до того, що він пізнає або робить, до інших людей і самого себе.

Інтелект та емоції дуже тісно пов'язані між собою, впливають один на одне та утворюють єдине ціле. З *психологічної точки зору* цей вплив виражається в тому, що будь-яка проблема, з якою людина зіштовхується у житті, має багато рішень, і якби людина аналізувала їх шляхом послідовного перебору або тільки логічного аналізу, то вона не змогла швидко прийняти рішення або діяти. Людський мозок приписує кожному з варіантів свого роду «емоційну вагу», що різко обмежує область вибору найбільш сильними позитивними емоціями. Здійснивши помилку, людина зазвичай відчуває негативні емоції, правильне ж, оптимальне розв'язання проблеми пов'язується з позитивними емоціями. З *педагогічної точки зору* результат впливу *емоцій та інтелекту* один на одне безпосередньо відповідає вимогам, які висуває людині педагогічна діяльність і визначає її успішність, а в сукупності інтелект та емоції є *педагогічними здібностями*.

Так, наприклад, якби педагог, володіючи високими академічними здібностями з свого предмету, викладав би свій предмет без емоційного забарвлення, не намагаючись донести свою думку до школяра, пояснити важке і незрозуміле, то кожний школяр втратив би інтерес до цього предмету, погано сприймав матеріал, швидко б втомився, став байдужим як до педагога, так і до предмета. Або дуже часто зустрічається у навчальних закладах така ситуація, коли педагог з перших хвилин уроку всім своїм зовнішнім виглядом вказує на негативний емоційний стан, що одразу пригнічує психологічне самопочуття учнів, викликає небажання йти на контакт з викладачем, призводить до думок: «Не буду відповідати, навіть якщо знаю відповідь на питання», «Краще мовчати, аніж отримати порцію гніву». Гармонія інтелекту та емоцій призводить до витримки та володіння собою, позитивного ставлення до дітей, уміння володіти настроєм, пояснювати матеріал з урахуванням психологічних особливостей учнів, викликати інтерес до предмету.

Майбутній педагог під час навчання у ВНЗ, спрямовує всі свої сили на оволодіння професійними якостями, забуваючи про розвиток особистісних. Тому, на нашу думку, ВНЗ не повинен стояти осторонь у цьому процесі, а навпаки – допомагати студенту зрозуміти основне: роль вчителя не полягає тільки в передачі нових знань, умінь та навичок, а й у пробудженні пізнавальної активності дітей, організації навчальної і пізнавальної діяльності через педагогічне спілкування і діалог з учнями. Одним із головних результатів педагогічної діяльності є формування якісних психічних новоутворень та розумових здібностей учня, що досягаються лише через емоційно забарвлену взаємодію, опосередкованих єдністю інтелекту та емоцій.

Література

1. Гамезо М. В. Возрастная и педагогическая психология: Учебное пособие для студентов всех специальностей педагогических вузов / Гамезо М. В., Петрова Е. А., Орлова Л. М. – М.: Педагогическое общество России, 2003. – 512 с.
2. Манойлова М. А. Развитие эмоционального интеллекта будущих педагогов / Манойлова Марина Алексеевна. – Псков: ПГПИ, 2004. – 60 с.
3. Крутецкий В. А. Психология: Учебник для учащихся пед. училищ / Крутецкий Вадим Андреевич. – М.: Просвещение, 1980. – 352 с.
4. Ильин Е. П. Эмоции и чувства / Ильин Евгений Павлович. – СПб: Питер, 2001. – 752 с.

Стаття надійшла до редакції 25.10.2010 р.

УДК 372.853: 537.8(07)

Коновал О. А.

кандидат фіз.-мат. наук, доцент

Криворізький державний педагогічний університет

ПОЄДНАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ТА ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЕЛЕКТРОДИНАМІКИ У ВИЩОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Розкрито ефективність поєднання інтелектуального та емоційно вмотивованого розвитку студентів у рамках запропонованої та впровадженної нами інноваційної концепції побудови змісту й методики навчання електродинаміки на послідовно релятивістських засадах з орієнтацією на посилення ролі дедукції, як методу наукового пізнання, використання проблемного навчання та комп'ютерного моделювання у процесі навчання електродинаміки у вищому педагогічному навчальному закладі.

Ключові слова: електродинаміка, спеціальна теорія відносності, методика навчання, інтелектуальний розвиток, емоційно вмотивований розвиток.

Раскрыто эффективность сочетания интеллектуального и эмоционально мотивированного развития студентов в рамках предложенной и внедренной нами инновационной концепции построения содержания и методики обучения электродинамики на последовательно релятивистских принципах с ориентацией на усиление роли дедукции, как метода научного познания, использования проблемного обучения и компьютерного моделирования в процессе обучения электродинамики в высшем педагогическом учебном заведении.

Ключевые слова: электродинамика, специальная теория относительности, методика обучения, интеллектуальное развитие, эмоционально мотивированное развитие.

Is exposed efficiency of combination of intellectual and emotionally explained development of students within the framework of offered and inculcated by us to innovative conception of construction of maintenance and method of teaching of electrodynamics on consistently relativism principles with an orientation on strengthening of role of deduction, as to the method of scientific cognition, uses by a problem teaching and computer design in the process of teaching of electrodynamics in higher pedagogical educational establishment.

Keywords: electrodynamics, special theory of relativity, teaching method, intellectual development, emotionally explained development.